

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za pol leta „ 3.—; „ 4.50
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbe brez priložene naravnice upravništvo ne osira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasi in oznanila se račune po 8 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javno zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Gradi slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinost je moč.“

Vabilo na naročbo.

8. 1. julijem začelo je II. poluleťje XIV. tečaja našega lista. Vabimo zato naše gg. naročnike, da svojo naročbo o pravem času obnove, da ne nastanejo neredi v pošiljanju lista.

Opozorjamo ob enem gg. naročnike, kateri svojega dolga doslej niso še poravnali, da svojo dolžnost čim prej storé.

Cena listu je:

za vse leto gl. 6.—
za pol leta gl. 3.—
za četrt leta gl. 1.50

V drugem poluleťju bomo nastojali, da list čim bolj popolnimo ter ga storimo zanimivejšega in priljubljenejšega našemu občinstvu. Prinašali bomo dobrih člankov, gospodarskih in polit. razprav, natančna tržna in borzna poročila; imamo tudi pripravljenih raznovrstnih izbornih podlistkov. Doba v prih. poluleťju bode tim zanimivejša, kajti vršile se bodo v njej deželne volitve v Trstu, o katerih bomo natančno poročali. Vabimo tedaj slov. rodoljube, da naš list tudi gmotno podpirajo in širijo. Stare naročnike prosimo, da nam še dalje ostanejo zvesti ter poravnajo, ako imajo še kak dolg pri upravništvu; nove pa, da naročivši se zajedno tudi plačajo.

Upravništvo „Edinosti“.

Vodnikova slavnost.

V nedeljo 30. junija zbrala so se društva in deputacije s zastavami na čitalniškem vrtu od koder so korakali v veličastnem sprevedu skozi mesto. Na čelu so stopala Sokolska društva za zastavami ljubljanskega in novomeškega „Sokola“. Koj za zastavama korakali so podstarosta in tajnik ljubljanskega ter deputacije Novomeškega, Tržaškega in Savinskega Sokola. Za Sokolci vrstile so se Čitalnice, pevska in razna druga društva iz širne slovenske domovine, ki so bila zastopana korporativno ali pa po deputacijah. Vsega vkupe je bilo v divnem sprevedu 22 zastav. Mesto je bilo krasno odičeno z narodnimi in cesarskimi zastavami; ulice

polne občinstva. Raz mnogih oken sipale so rodoljubke ljubljanske cvetje in šopke na Vodnikove častilce. V najlepšem redu dospel je nepregleden spreved na trg sv. Jakoba, v katerega cerkvi je stolni prošt prečastiti g. dr. Klopčar daroval slovesno sv. mašo. Velika cerkev je bila premajhna za vse udeležence spreveda. Vse zastave so bile v čerkvi razvrščene pred velikim oltarjem v polukrog. Petje pod vodstvom g. Belarja bilo je prekrasno. Po maši pomikal se je spreved v istem redu na Valvazorjev trg, kjer je postavljen Vodnikov spomenik. Čim bolj smo se bližali slavnostnemu prostoru tem bolj so bile ulice polne občinstva. Dospéri na Valvazorjev trg, bile so uže vse tribune polne najodličnejšega občinstva. Vzlasti ljubljanski nežni spol bil je kaj dično zastopan. Ko so se vsa društva razvrstila, stopi vodja g. Wiesthaler na govorniško tribuno ter nam v krasnem govoru nariše življenje in delovanje našega narodnega probuditelja in učitelja, osnovatelja duševne Ilirije, kateremu danes slovenski narod iz hvaležnosti, da ga je poklical v novo življenje, odkriva v srcu Slovenije prekrasen spomenik. Govornik je s svojo živo besedo, s zanimivim opisovanjem in krasno dikcijo vzbudil toliko pozornost v občinstvu, katerega je bilo zbranega do deset tisoč na trgu in po hišah okrog, da je vse s pobožno pazljivostjo sledilo njegovemu pripovedovanju, boječ se vsak, da mu ne uide kaka besedica. Mej govorom se je pogostoma čulo glasno odobravanje in slava-klici. Ko je govornik zavrnil, palo je zagrinjalo in pred očmi strmečega občinstva je v solnčnih žarkih zabliščal prekrasni spomenik! Z nepopisnim veseljem in navdušenjem je napolnil ta prizor srce in dušo vsacemu gledalcu in kakor iz enega grla zaorila je silna množica: Slava Vodniku! Iz grada je pa topov strel razglašal daleč po deželi ta veseli, slavnostni in veličastni dogodek! Deputacije raznih društev polagajo vence na spomenik.

Na to zapoje pevci (bilo jih je tri sto

iz Ljubljane in vseh krajev slovenskih) stnemu odboru, ki je vso slavnost tako lepo osnoval. Gosp. Kersnik napije umetniku Ganglu, stvaritelju prekrasnega spomenika ter zagovarja svobodo v umetnosti, katero neki novi kritiki na slovenskem tako strastno in zagrizeno pobijajo, brez katere bi pa moralo zamreti vsako umetniško delovanje. Dr. Tavčar napije krasnemu spolu in domovini ter izraža željo, da bi tudi naši potomci znali briniti, da ostane Vodnikov spomenik za večno na slovenskih tleh. Koroški deželni poslanec g. Muri opisuje v svojem govoru bedno stanje Korošcev, zahvaljuje se drž. poslancem na njih trudu v prid Korošcem ter se jim priporoča, da jih tudi v bodoče ne zabijo.

Bilo je še mnogo lepih govor; napisalo se je vzajemnosti Hrvatov in Slovencev, rodbini Vodnikovi itd. Čas je naglo potekel in morali smo se naglo ločiti.

Vzeli smo pa krasne spomine i neomahljivo zavesta seboj, da je danes storil naš narod velik korak naprej v kulturnem svojem razvoju in da bode ta Vodnikova slavnost dolgo in blagodejno uplivala tudi na politični razvoj Slovencev. Zapajmo sami v sebe delajmo vstrajno in morali bomo doseči svojo svrhu ter uresničiti zlate Vodnikove sanje!

Zadnja točka bila je cesarska himna. Po končani slavnosti vrne se spreved v Čitalnico, kjer je bil banket. Banketa se je vdeležilo do pet sto oseb. Mnogo njih ni moglo dobiti več mesta. Mej vdeleženci bilo je mnogo odličnjakov slovenskih in hrvatskih. Pri banketu svirala je zdraviška godba blejska samo slovenske komade. Bilo je mnogo lepih napitnic. Prvo je izustil g. dr. Vošnjak cesarju. Župan Ljubljanski g. Grasselli nazdravlja v imenu mesta došlim gostom, posebno pa zastopnikom tužne tlačene, a probujajoče se Koroške. Dr. Serbec izraža svoje veselje nad tem, da si je Ljubljana pridobila popolnoma slovenski značaj, zahvaljuje se gostoljubnim Ljubljancem na lepem sprejemu in slavnopolji ali rokodelca v delalnici, kako velita temu in onemu orodju. Zdaj ustavi starca s šopkom nabranih zelišč in cvetlic: poimenovati mu mora vsako posebej; zdaj pomudi staro ženico z butaro dražja na rami: uljudno jo prinja, da mu zapoje kako narodno pesem o Pegamu in Lambergarji, o vitezu Ravbarji ali pa o kralji Matjaži. A tudi iz fantov in deklet umeje šegavo izvabiti marsikatero zaljubljeno poskočnico. Vse, kar sliši in vidi, zapisuje si skrbno in natanko v knjižico. Kadar sreča o mraku s polja vračajoče se delavce, in jim pripoveduje, kaj se po svetu godi, unema jih za lepo petje ter neti v njih srcih iskro domovinske ljubezni. Domov prišedši piše ali bere pozno v noč knjige, ki mu jih iz Ljubljane pošilja plemeniti prijatelj in posestnik bližnjih fužin, baron Zojs. Brez posla ga ni videti nikoli. Kdo je ta milosrdni, rodoljubni duhovnik? Ako vprašaš kakega župljana, odgovori ti: „To so naš dobri gospod Balant!“ Ako baraš njega samega, pove ti v preprosti govorici svoji: „Rojen sim 3. svičana 1758 ob 3. uri zjutraj v' gorni Šiški na Jami per Žibertu iz Očeta Jožefa,

inu matere Jere Pance iz Viča . . . Devet let star popustim jegre, luže, inu dersanje na jamenskih mlakah, grem volan v' šolo, ker so mi obljubili, de znam nehati, kader očem, ako mi uk nepojde od rok. Pisati inu branje me je učil šolmaster Kolence 1767; za prvo šolo stric Marcel Vodnik franciskanar v' Novim Mesti 1768 inu 1769. Od 1770 do 1775 poslušam per Jezuitarjih v' Lublani šest latinskih šol. Tiga leta me ženejo muhe v' kloster, k' franciskanarjam, slišim visoke šole, berem novo mašo, se z' obljubami zavežem; al 1784 me Lublanski škof Herberstein vun pošle, duše past. Kranjsko me je mati učila, nemško inu latinsko šole; lastno vesele pa laško, francozko, inu sploh slovensko. Kamenje poznati sim se vadil. — Tako on sam. Jaz pa pravim: ta dušni pastir sicer ni ne duhovni, ne konzistorijalni svetovalec, ne beneficijant in ne kanonik, a to je mor, to je svečenik po božji volji, to je pravi blagovestnik Kristov.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Slavnostni govor

gosp. c. kr. gimnazijskega ravnatelja Fr. Wiesthalerja ob odkritji Vodnikovega spomenika v Ljubljani dne 30. junija 1889.

Slavna gospoda! Častiti rojaki!

Živeti vrli mož ne sme za se,
Iz bratov sreče njemu sreča klije,
Veseli ljudsko njemu v ōku sije,
In tuja solza mu meči srcé!

Gregorčič.

I.

Prestavimo se v duhu za kakih petindevetdeset let nazaj v preteklost! V Koprivniku, prijazni bohinski vasi, končana je ravno nedeljska služba božja. V gostih tolpah zapuščajo pobožni seljani svetišče; resno, razvneto lice priča, da jim je beseda božja pretresla dušo, ki še zdaj trepeče, prešinjena od njene sile. Kako tudi ne! Razlagajoč resnico Gospodovo jih je podžigal duhovni pastir z svetim ognjem na čednost, odvrčal od greha. Vsak stan, vsak spol, vsako starost je vzpodbujal s primernim bodrilom. Pri-

vrele iz dna srca so segle njegove besede globoko v srce vsem poslušalcem. Kakor da bi še nekoga čakalo, postaja ljudstvo okrog cerkve. In res, glej! iz žagrada stopa duhovsko oblečen mož srednje, a krepke postave, star kakih 36 let. Obraz ni da bi rekel posebno lep, a izpod čela mu žari dvojje dobrohotnih, prikupljivih očij, ki ti vzbujajo zaupanje. Stari in mladi hite roko poljubiti prihajalcu, ki se jame dobrodušno razgovarjati s to in ono skupino: tu teši zapuščeno siroto, tam svetuje na pol obupanemu kmetiču, zdaj malo podraži rdečelično dekle, zdaj poboža nedolžni otroški obraz in razdelivši med deco nekoliko svetih podobice odide na vse strani prijazno odzdravljaje. Popoldne po cerkvenem opravilu obiskuje bolnike in jim lajša telesne in dušne boli; bednim siromakom „odpira srce, odpira roke, otira bratovske solze“. Ob delavnikih lazi po hribih in dolinah ter izsleduje redke kamene in okamenine; prestm mu ni niti nebotični Triglav, preoddaljena ne najskrajnejša kotlina, ako krije v sebi kako prirodno čudo. Potoma rad malo postoji, da pozve od kmetiča na

polji ali rokodelca v delalnici, kako velita temu in onemu orodju. Zdaj ustavi starca s šopkom nabranih zelišč in cvetlic: poimenovati mu mora vsako posebej; zdaj pomudi staro ženico z butaro dražja na rami: uljudno jo prinja, da mu zapoje kako narodno pesem o Pegamu in Lambergarji, o vitezu Ravbarji ali pa o kralji Matjaži. A tudi iz fantov in deklet umeje šegavo izvabiti marsikatero zaljubljeno poskočnico. Vse, kar sliši in vidi, zapisuje si skrbno in natanko v knjižico. Kadar sreča o mraku s polja vračajoče se delavce, in jim pripoveduje, kaj se po svetu godi, unema jih za lepo petje ter neti v njih srcih iskro domovinske ljubezni. Domov prišedši piše ali bere pozno v noč knjige, ki mu jih iz Ljubljane pošilja plemeniti prijatelj in posestnik bližnjih fužin, baron Zojs. Brez posla ga ni videti nikoli. Kdo je ta milosrdni, rodoljubni duhovnik? Ako vprašaš kakega župljana, odgovori ti: „To so naš dobri gospod Balant!“ Ako baraš njega samega, pove ti v preprosti govorici svoji: „Rojen sim 3. svičana 1758 ob 3. uri zjutraj v' gorni Šiški na Jami per Žibertu iz Očeta Jožefa,

inu matere Jere Pance iz Viča . . . Devet let star popustim jegre, luže, inu dersanje na jamenskih mlakah, grem volan v' šolo, ker so mi obljubili, de znam nehati, kader očem, ako mi uk nepojde od rok. Pisati inu branje me je učil šolmaster Kolence 1767; za prvo šolo stric Marcel Vodnik franciskanar v' Novim Mesti 1768 inu 1769. Od 1770 do 1775 poslušam per Jezuitarjih v' Lublani šest latinskih šol. Tiga leta me ženejo muhe v' kloster, k' franciskanarjam, slišim visoke šole, berem novo mašo, se z' obljubami zavežem; al 1784 me Lublanski škof Herberstein vun pošle, duše past. Kranjsko me je mati učila, nemško inu latinsko šole; lastno vesele pa laško, francozko, inu sploh slovensko. Kamenje poznati sim se vadil. — Tako on sam. Jaz pa pravim: ta dušni pastir sicer ni ne duhovni, ne konzistorijalni svetovalec, ne beneficijant in ne kanonik, a to je mor, to je svečenik po božji volji, to je pravi blagovestnik Kristov.

toveči uže do zadnjih okoličanskih mej, kajti Sv. Križ meji z vrlo, narodno Nabrežino, katera spada uže pod Goriško! Vzeli so nam starodavne pravice voliti si svoje župane, kateri bi nam bili po volji, kateri bi se ravnali po starem našem narodnem gaslu: „Vse za vero, dom in cesarja!“ postavljajo pa na ono mesto njih ljudi, ki so edino njim (magistru) po volji! V okolici ustanovljajo popolnoma italijanske razrede; da jim gre pa to lažje izpod rok, napravijo sami dotično prošnjo ter silijo nevedne seljane, da jo podpišejo. Potem se pa naznanja v mestnej dvorani: „I nostri villici“, naši seljani so nam poslali prošnjo za ustanovljenje ital. razreda v dotičnej vasi; enako je bilo tudi v sv. Križu. Umevno je samo ob sebi, da se potem enaka „prošnja“ od strani mestnih očetov usliši, ter s tem dokaže dobrovoljnost do okoličanov!!! — Enako godilo se je i v Barkovljah pred par leti. Tamošnji, mej slovenskim občinstvom predobro poznani Capovilla v katerega pisarni je visela Garibaldijeva podoba (dokler se ni o tem javilo v „Edinosti“), kateri se zmeni za domače, avstrijske patrijotične izjave toliko kakor „za lanski sneg“; kateri ni pripoznan županom od nijednega pravega Barkovljana, katerega privrženci so ponajveč žganjepivci (enako so se o njem očitno izrazili pred ces. kr. deželnim sodiščem dotični Barkovljani), oni človek je vedel uže stvar sam dobro napraviti! Napravil je prošnjo za italijanski razred v Barkovljah — storil jo podpisati najpred po nekojih Toskancih — n. pr. „Fragola“ potem si je znal še na svojo stran pridobiti nekoliko poznanih okoličanskih ljudi, kojim narodnost — je pijača in kateri sami „iskarjoti“, ne poznajo Iskarjotov! Nekateri imajo zopet zaslužka pri magistratu, ali njega privržencih in podpišejo se navadno z bolestjo v prsih, da s tem prodajajo svojo domovino! Na take in enake načine posreči se magistratu, da dobi nekoliko podpisov za dotično prošnjo. Enako se je posrečilo i imenovanemu človečetu iz Barkovelj in nič ni pomagala protiizjava Barkovljanskih narodnjakov. Take so tedaj razmere! I v Barkovljah se je našlo ljudi domačinov, kateri so podpisali dotično prošnjo ter prodali domovino svojo v strahu pred človekom, ki jim je nekda v krčmi stregel in žganje točil! Kje so časi ko so hranili Barkovljani narodno trobojnico okrvavljeno s krvjo domačina. Dotični Barkovljan pustil se je raniti, ter tako s krvjo obilil trobojnico — raji nego jo pustil iz rok — in dotično trobojnico hranili so potem Barkovljani kot „drago svetinjo“! Žal, da se danes več v Barkovljah ne ve za ono zastavo! — Poznejši rodovi — okoličani bodo kleli svoje pradede sedanje okoličane, kateri so prodajali lastno domovino, v drugi polovici 19. stoletja! Pusti se nas od vseh strani v nemar — enaki smo ladjici, koja se bori sredi penečega razburjenega morja! Iste oblasti spoznale bodo nekda, kaj se je storilo od njihove strani, kako se je pustilo „z mirno vestjo“ zatirati pravo stražo ob Adriji — cesarju in Avstriji preudano ljudstvo! Mi se čutimo še žive posebno naša društva dokazujejo to; a ni li morebiti to slično brlečej luči, katera — predno ugasne — še enkrat vzplameni? Mogoče, da sodim prečno — ali zgoraj navedeni dokazi potrjujejo to. Italijanski razredi v okolici so ječe — Capoville pa krvniki (rabeljni) roda našega. Capoville sem rekel! in pozabil sem tem pridružiti še nekatere magistratne poljske čuvaje! Nekateri enaki čuvaji so pravi stebri (radi prav borega kruha) magistrata; kažejo se kot pravi mogočniki — mogoče vredni, da bi se jih imenovalo vodjem nekdanjim Parižkim „sanskulotom“! Vsem tem ljudem pridružujejo se še nekateri okoličanski učitelji, kateri pred magistratom trepečejo kot Kitajec pred svojim sodnikom! Ni bilo dosti, da se je učil v okolici italijanski jezik kot obligaten in

preobligaten predmet; morali so se tam napraviti še popolnoma italijanski razredi! Po končanih šolskih letih zapustijo šolo okoličanski dečki, ne da bi se bili naučili materinemu svojemu jeziku — še manj pa italijanskemu, kojemu se le nekako „naravno nauče“ — v smislu tržaškega narečja! — (Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Volilni boj, ki je tako razburil vse sloje avstrijskih narodov je o tem času končan v kmetskih in mestnih občinah. Deželnozbornske volitve niso bile morda še nikdar tako zanimive kakor letos. Na Češkem bil se je boj mej radikali in klerikali. v Galiciji mej Rusi in Poljaki z ene strani, mej plemenitaši in mej preprostim narodom z druge strani. v Istri mej Slovani in Taljaniši, na Tirolskem mej klerikali in liberalci, na Kranjskem je bil tudi hud volilni boj a tu se prav za prav niso borila načela proti načelom, tu je delovala v prvi vrsti zagriženost in slepa strast nekaterikov, ki bi radi ne brigajoč se za narodne in deželne koristi porinili svojo malo osebito na politično površje. Z izidom vseh teh volitev pa smemo biti zadovoljni, ker so nam dokazale, da prodirajo prave ideje na dan ter so nam porok, da se notranji razvoj naše države obrača na druga pota. Posebno važnosti za notranji položaj Avstrije so volitve na Češkem. Mladočeška stranka se je silno okrepila, dočim je do sedaj imela za kmetske občine in mesta samo deset zastopnikov, pošlje sedaj štirideset mož za obe skupini v deželni zbor, ter bode brez dvojbe močno uplivala na deželno zakonodajstvo, da njih upliv se bode poznal tudi na notranjem ministerstvu. K tem velikim uspehom mladočeške stranke je mnogo pripomogla konservativna zlasti pa Liechtensteinova stranka v državnem zboru, katero so Staročeši tako odločno podpirali. Češki narod ni zadovoljen z uspehi velike Riegerjeve stranke; ne zлага se z njegovo taktiko, po ovinkih v zvezi z nemškimi konservativci in klerikali, priboriti Čehom ona prava, po katerih hrepene. Mladočeši obljudljajo korakati prema k svrhi ter ne jemati v boju za zgodovinska prava Česke nikakih obzirov ne na levo ne na desno, vrhu tega pa zagovarjajo liberalna načela, ki so v vseh naprednih narodih razširjena, ni čudo torej, da jim je bilo lahko pridobiti narod na svojo stran ter si priboriti toliko sedežev v deželnem zboru. Mladočeška zmaga vzbudila je v nemških liberalcih veliko veselje, češ, da so jim Mladočeši po njihovih načelih in nazorih neizmerno bliže nego Staročeši, akoprem so jim v narodnem vprašanji baš tako nasprotni kakor ti. Drugi pa trde, da se tej zmagi vesele zato, ker so Mladočeši izpodrinili iz deželnega zbora najboljši in najdelavnejši mož českega naroda ter s tem zelo oslabili njega moralno vrednost. Konservativci nemški pravijo, da ako Mladočeši tudi pri državnozbornskih volitvah v istej meri zmagajo, kakor so sedaj, da je potem državnozbornska večina razdrobljena, kajti nemški konservativci se ne bodo mogli družiti z češkimi radikali, ki simpatizujejo z rusko omiko, ampak se rajše priklopijo „omikanim“ Nemcem. Klerikali se skoro vesele, da tudi pri državnozbornskih volitvah zmagajo Mladočeši, ker potem osnujejo „katoliški centrum“. Staročeški listi tudi neizmerno jočejo ter prorokujejo črno bodočnost.

V galiških mestih so si Rusi priborili dva poslance, a tudi liberalna poljska stranka si je pridobila znatno število sedežev. Gospoda plemenitaši bodo imeli sicer še vedno veliko večino v deželnem zboru, a letošnje volitve so je poučile, da se je ruski in poljski narod začel probu-

jati in zavedati se svojih pravic ter da se njih gospodstvo čedalje bolj bliža h koncu.

Umirovljenje barona De Pretisa daje vsem židovskim in taljanskim listom obilo gradiva, da z neslanimi članki polnijo svoje predale. Vsi ti listi, kar na en glas poveličujejo izredne državniške zmožnosti bivšega namestnika, kateremu je bilo baje v prvi vrsti do tega, da Trst, naše edino veliko trgovsko mesto na Adriji povzdigne. Da to doseže moral je Slovane njih težnje, ki so baje razvoju trgovskega mesta nevarni brzdati. Da je pa moral odstopiti, v tem vidijo vsi ti listi koncesijo Slovencem, ki se čedalje bolj rinejo na površje na škodo starodavnemu „kulturnemu“ narodu italijanskemu. Take in enake jeremijade čitamo v vseh nemških novinah. Taljanski listi bi radi pokazali svetu, da jim je ta dogodek ravnodušen, a vendar niso mogli dolgo zadrževati solza nad toliko izgubo. Svoje bolesti dajejo duška s tem, da prelagajo vse te kometarje dunajskih listov ter navajajo tudi izjave rimskih novin. Mej vrstami pa čitamo sramotljivo priznanje: „Škoda ga je, takega moža, tako odločnega nasprotnika Slovencev in Hrvatov ne dobimo tako z lepa“. Mi pa želimo gospodu namestniku srečno pot iz Trsta, naj še dolgo živi in v gosposki zbornici uspešnejše uporablja svoje izredne državniške zmožnosti v prid ljubljene naše Avstrije bolj nego je to delal v Trstu. Njegov naslednik se mora pa postaviti na popolnoma drugo stališče nego je bilo De Pretisovo, ako hoče avstrijsko idejo okrepiti ter jo postaviti na trda tla v Trstu! S pobijanjem in brzdanjem slovenskih popolnoma opravičenih in vtemeljnih na državnih zakonih osnovanih težnj, to pač ne bode mogoče!

Vnanje dežele.

Rusko vojno ministerstvo je sklenilo oborožiti svojo vojsko z novo puško. „Nord“ vidi v tem, dokaz miroljubnosti Rusije, kajti, ako bi mislila na vojsko, ne bi se lotila dela, ki bode trajalo najmanj dve leti, predno bode dovršeno. O srbskih slavnostih in o maziljenju kralja Aleksandra pišejo ruski listi, da so rusku poslaniku skazovane simpatije najbolji dokaz, da je srbski narod spoznal, da mu je Rusija naklonjena, da se kar najživeje zanima za njega razvoj in napredek. Ovacije g. Persijaniju nam pričajo, da so Srbi odlikovanje od ruske strani prav razumeli. Ruski listi hvalijo z merne in trezne izjave našega vnarnjega ministra v delegacijah, dunajski listi so pa začeli hujskati ter razglašati, da so razmere mej obema državama čedalje bolj napeti in da se letos v prvič ne bode oficijelno praznoval na ruskem dvoru rojstni dan našega cesarja, ker car malo dni prej odpotuje na Dansko.

Bolgarska vlada dobi baje pri nekej banki v New Jorku 25 milijonov frankov na posodo. V Izraelu dunajskih listov je zaradi tega neopisno veselje. Vse te novine donajajo članke o bolgarskih razmerah ter povdarjajo, kako je tam vse v redu, kako je knez priljubljen in več tacega. Vsi listi se nadjajo, da bodo Koburžana kmalo priznali zakonitim vladarjem bolgarskim. Dogovori z ameriansko banko sklepajo se na Dunaji.

Nemški cesar nastopi dolgo pot. Pravijo, da je tajno uže imenovan namestnik. Cesarja bi mogel nadomestovati v prvi vrsti princ Henrik, pa tudi Bismark. Nemški listi so začeli uže zopet malati hudiča na steno ter plašiti z vojsko. Pogreli so sedaj staro bajko, o ruskem in francozskem vojnem ministru ter pripovedujejo svojemu vernemu občinstvu, da sta se ta dva grozna moža sešla v francozskem mestu Vichy, kjer kujeta brčkone kak vojni načrt. Da je to tendenciozno in izmišljeno se vidi na prvi pogled.

DOPISI.

V Škdnju dne 2. junija. Ker je dopisnik v cenjenem listu „Edinost“ št. 51. t. l. pisal med drugim o zlorabi našega jezika v cerkvi in nekem (najgršem narečju) in to posebno od kar nas je zapustil č. g. Kompare, hoče se od neke strani vse to navaliti na č. g. sedanjega kapelana, češ, on je njegov naslednik in to gre nanj. Naš namen je danes nekoliko opisati položaj č. g. kaplana; pred vsem naj pa bode povedano, da v onem narečju, kojem se pridiga sedaj, pridigalo se je tudi za časa č. g. Kompareta. Kar se tiče ganljivih govorov, no, tu bi bilo tudi drugače soditi č. g. kaplan kateri gotovo natančno spolnuje vse svoje duhovske dolžnosti, čeprav je preobložen z skrbmi ako v poštev jemljemo sedanje cerkvene razmere. Njega namreč vsakdo rad pokliče bodisi v enej ali drugej duševni potrebi. Priliko smo imeli se tega prepričati uprav o velikonočnej spovedi; malo mu ostaje časa večbati se v jeziku, katerega je žali bog le malo poznal, ko je k nam prišel. Sicer pa gosp. kaplan ni nasproten ni našemu narodu niti našemu jeziku. Zadnjemu se pri vsem preobloženju uči in menda pride čas ko bodedo tudi iz njegovih ust slišali ganljivih govorov. Enako tudi upamo, da se sedanje zelo kritične razmere v naši cerkvi na boljše obrnejo.

Domače vesti.

Opomnja. Čast. gospode naročnike pri sv. Ivanu, Rojanu, Barkovljah in Škdnji prosimo, da v kratkem v naši tiskarni svoj dolg poravnajo, kajti skoraj vsi so zaostali od l. t. l. — Zunanje naročnike pa prosimo, da to čim preje po poštni nakaznici store.

Odlikovanje. Presv. cesar je podaril ravnatelju tukajšnje dež. financ. direkcije, dvornemu svetniku baronu Plenker-u red železne krone družega razreda.

Deželnim poslancem ljubljanskega mesta izvoljen je v ožji volitvi g. Ivan Hribar, glavni zastopnik banke Slavije. Živio! —

Volitve v deželni zbor v kranjskih mestih so zvršene. Voljeni so skoro enoglasno po srednjem odboru priporočani kandidati in sicer gg.: dr. Tavčar, Josip Gorup, Stegnar, profesor Šuklje, Murnik, Grasselli.

Goriška slavnost. Znano je s kako predrzno zagriženostjo so se Lahoni zagajali v slavnost, ki so jo imeli napraviti goriški Slovenci o priliki blagoslovljenja zastave bralnega in podpornega društva v Gorici. Predminoli teden je celo mestno starešinstvo v javnej seji jednoglasno sklenilo obrniti se do primorske in dunajske vlade sè zahtevo, da dano dovoljenje zopet odtegneta. Kakor smo slišali odposlali so zadnji telegram v soboto t. j. na predvečer slavnosti. Ali vse zaman. Slavna vlada ni hotela neopravičene zahteve pri vsem tem uslišati in goriški zagriženi Lahončiči so morali mirno gledati, kako so „sovražni in panslaviistični“ Slovenci obhajali redko slavnost. Navzlic zaprekam, gnjevu in srdi od strani Lahonov kakor tudi zapoved od iste vlade, da se slavnost vrši omejena v prostorih gostilne pri „Ogerskej kroni“, — vršila se je slavnost nepričakovano lepo. Uže v soboto večer so dohajali povabljeni iz deželnih krajev; drugo jutro so prišli izletniki iz Trsta in Krasi in deputacije, koje je sprejel slavniški odbor.

Uže zgodaj v jutro so bili prostori v gostilni „Pri ogerskej kroni“ vsi natlačeno polni in še vedno je ljudstva od vseh strani kar vrelo. Lehko rečemo, da je ta dan bila v Gorici vsa slov. okolica tega mesta.

Na slavnostnem prostoru, okrašenim s zastavami, bil je v kraji povzdignjen

krasen olupšan s tapeti in preprogami paviljon in žrtvenik, na kojem je bral sv. daritev veleč. g. dr. Gregorčič, društveni predsednik. Poleg žrtvenika je bilo 16 belo oblečenih deklic — ninf — s cveticami v rokah; na odličnem mestu zastopnica plemenite gospe kumice grofinje Lantieri, velečastita gospa Premruova. — Po sv. maši se vršila blagoslovitev zastave. Blagoslovil jo je častit. gospod Anton dr. Gregorčič a kumico visokorodno gospo grofico Lanthieri je namestovala blagorodna gospa Premrou, ker se visokorodna gospa ni mogla radi nepričakovanih zaprek slavnosti osebno vdeležiti. Prisustvoval je pa njen visokoroden soprog gospod grof Lantieri.

Mogočnost zadnjega pač jasno dokazuje nesramno laž lahonskih časopisov, koji trdijo, da se je visokorodna gospa zadnji trenotek odrekla kumovati. Prvi po blagoslovitvi je spregovoril gospod Ern. Klavžar, ter omenjal v krasnem govoru mnogih zaprek in sitnosti, ki so se stavile društvu predsedništvu predno se je v goriškem mestu dovolila ta tako zaželena slavnost. Na to so gospodične na zastavo privezale trakove, ki jih je podarila kumica, ženski oddelek „Delal. podp. društva v Trstu“ in druga društva. V imenu tržačanov nagovori občinstvo g. Mandić ter javlja najsrčnejše pozdrave tržaških Slovanov, posebno pa delalskega podp. društva. — S tem je končala predpoldajna svečanost.

Popoldne se je vršil banket, kojega se je udeležilo nebrojega občinstva. — Pri banketu je prvi spregovoril č. gosp. dr. Gregorčič, pozdravil navzoče ter jih povabil, da zakličejo trikratni „živio“ Nj. Veličanstvu cesarju Franu Josipu I. Gromoviti „živio“-klici razlegajo se po vrtu. Plemenitej gospej kumici je nazdravil gosp. prof. pl. Kleinmeyr. Zunanji gostom je napil g. Ern. Klavžar, za koje se je zahvalil g. Mandić; govoril je potem g. prof. Berbuč, g. prof. Spinčić in drugi. —

Veselica, ki je začela ob 8 uri na večer, je bila tudi kaj izrednega; vse točke v programu so se izvrstno izvedle in iz vseh obrazov žarila je zadovoljnost in navdušenost. — Posameznih točk mi ne bomo tu navajali niti ocenjevali. Z eno besedo veselje in radost je bila splošna in vsakdo je odšel s prepričanjem, da je slavni odbor storil vse kar se je dalo. —

Poudarjati moramo slednjič, da so se slavnosti vdeležili vsi slovenski prvaki iz Gorice in iz dežele. Gosp. vit. dr. Tonkli poslal je svojo čestitko brzojavnim potom ker se slavnosti ni mogel osebno vdeležiti. Mnogo brzojavk je došlo tudi iz družih slovanskih središč, koje je prečital pri banketu tajnik bralnega društva.

Slednjič moramo še omeniti, da je tudi v tej priliki naše občinstvo se vedelo dostojno in mirno, in le smehljal nam je prihajal na usta ko smo videli po vsem mestu razpostavljenih obilo policajev in žandarjev. Niti najmanjšega nereda nisi opazil — jasen dokaz miroljubnosti našega naroda, ki gotovo nikogar ne napada, ako ni po njemu izzivan na najsrčnejši način. Lahoni v Gorici so nas pa kakor znamo javno izzivali in ščuvali isto slavno vladu in policijsko oblast na mirne Slovence in pri vsem tem ni se godil najmanjši nered. Mi se le čudimo, kako je vladu toliko poslušala goriške zagrizence ter storila toliko brezpotrebni korakov. Nič manj se ne čudimo tudi onim „pastirskim priporočilom“ necega slovenskega časopisa, naj bi se slov. prebivalci zdržali vsacega razgrajanja. Miroljubnim ni treba pridigovati miru!

Lahoni so se v nedeljo vsi poskrili, kaci 15 bolj rudečih je mestno redarstvo uže na predvečer pozaprio, drugi so pa pete odnesli mej brate Furlane. Gorica je bila tedaj v nedeljo celoma slovensko mesto samo pred „Ogersko krono“ je bilo

videti možko stopati predsednika goriške „Pro patrie“. Opravljal je morda i on službo policista?

Sklepamo to vest s željo, da bi se „bralno in podporno društvo“ lepo razvilo in cvetelo v duševno in gmotno korist slov. narodu na Goriškem, kojemu prisijejo sčasoma „soladni dnevi svobode“ nazvlic gnjevu in jezistrastnih naših sovražnikov — Lahonov.

Bog i sreča junačka!

Odhod deželnega namestnika. Minolo soboto je bivši g. namestnik baron Pretis poveril vladu podpredsedniku vit. Rinaldiniju ter se poslovil od vseh oblastev. Za poslovilne osobne pohode se je zahvalil vendar je pa vsprejel v nedeljo osobje uradnikov na namestništvu, na čelu jim g. podpredsednika, ter se od njih poslovil. Predvečeranjem se mu je predstavila deputacija mestnega starešinstva, na čelu jej župan Bazzoni, Luzzatto in Dompieri ter mu izrazila svoje živo ganjenje radi njegove ločitve iz Trsta. Bivši g. namestnik se je vsem prisrčno zahvalil.

Glede nenadnega umirovljenja barona Pretisa različna so menenja raznih časnikov. Strokovnjak „Mattino“ poudarja v večerajšnji številki njegovo veliko naklonjenost do italijanskega življa ter ga naziva mogočnega podpiratelja in priprošnika, kateri edini se je „vedel upirati slovan-skemu navalu“. Mi pač dobro vemo kako daleč je bil zavržen pod njegovo vladu tir prave politike ob Adriji. Veseli nas, da to priznava celo ta strastni lahonski list ter v tem uvideva uzrok umirovljenja. Potegnimo zagrinjalo čez minolost in mislimo na prihodnost. Kdo postane sedaj namestnik?

Narodna veselica v vrtu „Mondo Nuovo“. Veselični odsek sestavljen iz odposlancev vseh slovanskih društev Trsta in okolice je priredil minolo soboto narodno veselico, čije čisti dohodek se bode obrnil v korist prevažne družbe sv. Cirila in Metoda. Veselica je izpadla v vsacem oziru izvrstno. Vdeležbe je bilo okolo 1000 navzočih mej katerimi smo opazili osobito mnogo slovanske gospode kakor o malokateri priliki. Opazili smo tudi mnogo krasnih gospodičen in gospej, ki so živahnost in mičnost veselice tembolj povišale. Obširen vrt bil je občinstva poln, ali vendar bi se še kakšen kotiček nahajal, v katerem bi našel dovolj prostora radodarni dobrotnik — nežne mladine, našega bodočega upanja.

Namen veselice podpirati slovensko šolstvo in iztrgati iz rok Italijanov kolikor možno naše mile dece ter vzgojiti v narodnem jeziku in duhu; ta blag, plemenit namen je privabil marisikoga, da se je veselice vdeležil in s tem podpiral velevažno društvo. Radodarnosti se istinito neso stavile meje, radi česar sme se i gmotni uspeh imenovati dovoljen. Sam Bog je neki hotel, da se ta veselica izvrši, kajti, čeprav nam je zjutraj in popoldne pretil z dežjem in ploho, zjasnilo se je proti večeru nebo in luna je mirno veslala po vedrem nebesnem svodu. Čist, svež zrak in hlad delal je prisotnost tem prijetnejšo.

Pri veselici je sodelovala vojaška godba. Po „koračnici“ in „Ouverturi iz opere Mignon“ zagodla je „Oj banovci“ koja je občinstvo pozdravilo z burnim ploskanjem. Na to nastopi mnogobrojen pevski zbor ter zapoje Hajdrihov „Na boj“. Peval je krasno pesen precizno, vzvišeno in s takim navdušenjem, da se nam je srce širilo miline in pazno je vse občinstvo poslušalo veličastne zvoke, ki blažijo srce in um. Pesen se je morala na občno zahtevo ponavljati.

Deklamacija in ženski dvospev sti morali izostati. Presenetila nas je pa krasna „Vesela družba“, koja je izvršil mešani zbor s spremljevanjem godbe. Tudi ta točka morala se po burnem odobravanju ponavljati. Sledila je skladba našega vrlega

Kosovela: „Svojoj Valentini“, valcer izvrševan po vojaške godbi. Lepa skladba je segala vsem v srce in morala se je tudi ponoviti.

Mesti izpadlih toček uvedli ste se dve drugi, ki sti mičnost veselice povišali ter mnogo pripomogli k dobremu gmotnemu uspehu. Krasne naše deve uže v začetku veselice so ti hodile okolo miz ter nudile listke za — tombolo. Samo 10 kr. stala je jedna številka a lepih prodajalek je bilo več in nesi si moral kaj, da nesi od vsake ukupil, vsaj jeden listek. Imel si priliko opazovati v lice gospice, ki ti je tako blagovoljno nudila srečo in dobitke, pri tem pa nevede donesel majhen dar v prekoristen namen. —

Tam pri kegljišču je pa vabil gosp. K. slavno gospodo, ki se je nasedela, da ide kegljat. Mnogo njih je sledilo njegovemu pozivu in kmalu je bilo kegljišče zasedeno. I ta zabava je donesla lepo svotico za dober namen. —

Sledila je vesela igra „Telegram“ izvrševana po dramatičnem odseku telovadnega društva Sokol. Igra je bila istinito dobro izvrševana in čestitati moramo zopet vrle misli naših sokolcev, ki so ta odsek osnovali. Vsi igralci so bili v ulogah dobro izurjeni, osobito pa nam je pohvaliti K. rena bogatega zasebnika, kojega je izbornu igral g. Holofernes in gospic Kobalove in Nadliškove; vzlasti v zadnji si je dramatični odsek pridobil vrlo moč. Igra je vzbudila mnogo smeha in zadovoljnosti. Želeti je, da bi se vrli igralci večkrat na oder pokazali.

Po igri so se vzdignile številke tombole in mnogo radosti so vzbudili dobitki obstoječi skoraj izključljivo v povzvitnih stvarih. Jedna sladčica za koja se dobilec ni oglasil, bila je licitovana in skupilo se je za njo gl. 175.

Posebno zanimanje je vzbudila predzadnja točka: „Večer na Savi“, ki jo je izvrševal pevski zbor s spremljanjem godbe. Vrli peveci so tudi tu pokazali svojo izurjenost v petju; vsa čast g. pevovodju, da jih je tako izvežbal. Najstrastnejši slov. nasprotnik bi ne mogel zanikati krasote temu napevu; kaj lepo je odmevala pesen daleč na okrog in morala se je tudi ponavljati.

Razšli smo se pozno v jutro s zadovoljnostjo in radostjo v srcu, da smo sproveli krasen večer v domačem krogu pri tem pa koristili velevažnemu narodnemu podjetju. Vsi so gotovo želeli, da bi se kmalu zopet vkupie našli pri enakej veselici.

Za družbo sv. Cirila in Metoda daroval je nek profesor 6 for., drugi profesor 3 for. — Družba Sežancev in Tržačanov mesto telegrama v Gorico 4 for. 50 nvč. — Franjo Jurca, trgovec v Postojni, daroval je 1 gl.

Za podporno društvo slov. visokošolcev na Dunaju so darovali: g. M. Truden trgovec gl. 5. g. F. Abram sodar gl. 5. Mons. Iv. Nep. Legat, c. kr. profesor gl. 5. g. dr. Pertot gl. 5. Mons. dr. Iv. Šust 5 gl., g. J. J. narodni učitelj 5 gold., g. Živic inženir 2 gl., Mons. P. Flego 2 gl., g. Jos. Abram stud. jur. 2 gl. — Iskrena zahvala blagodušnim rodoljubom. Vivant sequentes.

Iz Dekan nam pišejo: Čital sem v časopisu „Il Mattino“ dopis iz naše vasi od 21. janija t. l. podpisan „un elettore slavo“. Odmah sem spoznal, da ta dopisnik ni bil „un elettore slavo“ ampak jeden „non elettore e non slavo“, kar se je natančneje zaznalo po dekanskih volilnih možeh v Kopru 25. m. m. nepovoljno šjor Monfredu. Spomenuti dopis nas je istinito vznemiril ter bali smo se, da ne bi naši bratje Slovenci v Koperčini jeli cepiti svojih glasov za razne kandidate.

Mi nemamo ničesar proti č. g. Grižonu in Franci ker znano je, da oni dopis ni bil po njihovej volji, temveč pa proti izmišljotini g. Monfreda, kojemu je blaginja kmeta toliko na srcu kolikor gospodi, katera bi rada slovenskega kmeta v žlici

vode vtopila ter ga zarobila. G. Monfreda ni nikakor vreden zaupanja Slovencev, koje on črti ter mu zanje pičice ni mari. Temu gospodu lahko v obraz povemo, da bode naš poslanec Flego vporabil vse moč, da zagovarja prave slovenske potrebe; dobro pa nam je znano, da ni Flegov prednik, če prav je v zboru govoril benečanski ter bil z Italijani jednega mišljenja, pri vsem tem ničesar opravil niti pridobil. Pokojnega je Bog pomiloval a Monfredu Bog daj pamet, drugačno hočejo ga Slovenci naučiti s kruhom. Pravi Volilec.

Iz Brd. Ker so gg. veleposestniki slovenske skupine pri volitvah deželnih poslancev v Gorici dne 5. t. m. naše kandidate z velikimi većinami izvolili, izreka se jim iskrena hvala!

„Slovenski jez“.

Mestna delegacija dala si je te dni po svojih organih „Piccolo“ in dičnej družbi novo spridevalo ubožnosti. Ta „glasila“ so namreč prinesla vest, da je delegacija vrnila nek rekurs zaradi nagrobnega napisa na Dolenčevem spomeniku nerešen, ker ne razumi jezika, v katerem je sestavljen. Žalostno dovolj da mestna delegacija ne zna niti deželnih jezikov ter si mora samo z italijansčino pomagati. Ako bi to zabila, morala bi najbrže lajati ter bi bila še bolj interesantna nego je sedaj. Vsi italijanski listi prinašajo ono škandalozno vest, samo odbor, ki je rekuriral o tem odloku ničesa ne ve. Take vesti so žaljive za ves slovenski narod, mi opozarjamo slovenske državne poslance na nje, da proti takim žalitvam na kompetentnem mestu protestujejo. Opozarjamo pa tudi slavno deželno vladu na odlok notranjega ministerstva izza 20. januarja 1889, št. 449, s katerim priznava to oblastvo slovensčino deželnim jezikom v Trstu. Tako spoštujte torej mestna delegacija ministerske odloke! Nadejamo se, da si vladu vendar ne bode dala tako brezsrčno biti v obraz ter da bode postopala tako, da si pribori ugled pred zagrizenimi „neodrešenci“.

O cesarici Charlotti, udovi ranjcega Maksimilijana mehikanskega cesarja se poroča, da jej je duševno stanje zmirom enako slabo. Cesarica je sedaj 49letna a kaže 60 let; prebiva na samotnej grajščini Bouchont v Belgiji ter najrajši svira na glasovir. Družbo jej delati največ belgijska kraljica in princesinja Klementina. Svojega brata, belgijskega kralja Leopolda II. niti ne pozna radi česar je moral zadnji prenehati od obiskov. Zdravniki sploh trdijo, da je duševno stanje nesrečne cesarice celoma nezdravljivo. Ista visoka gospa je bila kaj priljubljena tudi med našimi okoličani ko je prebivala v krasnem svojem gradu Miramare poleg svojega visocega soproga, nepozabljivega cesarja Maksa, blagega dobrotnika tržaških okoličanov in Trsta v obče.

„Svoji k svojim“, vesela igra v enem dejanji, katero je spisal g. dr. J. Vošnjak za Vodnikovo slavnost, izšla je v tisku in prodaja se po vseh knjigarnah po 30 kr. izvod. Ker je igra pisana v pravem narodnem duhu in tudi dovršena v obliki, bode gotovo našla mnogo čitateljev. Posebno še nanjo opozarjamo one čitalnice, katere tudi dramatično goje, ker igra ne zahteva nobenih posebnih dekoracij in se lahko igra tudi brez Vodnikove apoteoze, katera je dodana bila le za Vodnikovo slavnost.

Za pouk v obrtnih šolah je naučno ministerstvo naročilo gospodu Antonu Funku (znanemu pesniku slovenskemu); da sestavi slovensko-nemško slovnico in berilo za obrtne šole se slovenskim učnim jezikom.

„Uč. Tov.“

Knjižici za šolarske knjižnice. Tukajšnje (t. j. Kranjske) slavne c. kr. okrajne šolske oblasti priporočajo Hubadovo „Rudolf Habsburski“ in Lebanovo „Iskrice“. — Samo po sebi se

„Uč. Tov.“

Rojaki !

Tiskarna Dolenc v Testu.

TRŽASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovnih od 50 roc. do vsacega zneska vsak dan v tednu razin praznikov, in to od 9—12 ure popoldne. Ob nedeljah pa od 10—12 ure dop. Obresti na knjižice. 5%

Plačuje vsak dan od 9—12. ure popoldne. Zneske do 100 gld. prejci, zneske preko 100 do 1000 gld. mora se od- povedati 3 dni, zneske preko 1000 gld. pa 5 dni prej

Ekscemtuje menjice domicilirane na tržaš- kemu trgu po 3 1/2%

Pozoja na državne papirje avstro-ogrske do 1000 gld. po 5%
višje zneske od 1000 do 10000 gld. v tekočem računu po 4 1/2%
Večje svote po dogovoru.

Daje denar proti vknjiženju na posvesta v Trstu. Obresti po dogovoru.

TRST, 1. aprila 1899

13—24

Tiskarna Dolenc v Trstu

izdeluje vsakovrstna tipografična dela, kakor: priporočnice, račune, okrožnice, vizitnice, poročilne objave, vabila, programe, izkaze, oglase, pravila, ustopenice, zaključne račune (bilance), ročiščenike, cenike, polnomoči, jestvenike, carinska pisma, naznanila, izpovedne listke itd., — vse ukusno in po ceni.

Tiskarna prodaja nastopne slovenske knjige, kakor: „Kmetijsko berilo“ po 40 nč., trdo vezano 60 nč.; „Sodni obrazci“ po 20 nč.; „Viljem Tell“ po 40 nč.; „Ljudmila“ po 20 nč.; „Filip“ po 20 nč.; „Antigona“ po 20 nč.; „Trst in okolica“ po 30 nč.; „Pjesma o zvonu“ po 20 nč.; „Istra“ po 20 nč. Postava o „rnej vojski“ po 5 nč.

Ima v zalogi vse potrebne tiskovine
in knjige za župne urade.

Riunione Adriatica di Sicurtà

v Trstu.

Zavaruje proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah

Glavnica in reserva društva dne 31. decembra 1983	
Glavnica društva	gld. 3.300.000,—
Rezervni fond od dobičkov	• 536.622-02
Posebna reserva dobičkov od	
zavarovanja na življenje	150.000,—
Rezervni fond za podjetje na	
premikanja vrednostnih efektov	161.500,—
Premiana reserva vseh oddelkov	7.342.780-86
Reserva za škode	• 267.601,—
24—13	V portfelju:

24—13 V portfelju:

Premije, ki se imajo potirjati v prihodnjih letih	16,954.118-57
Skupni znesek v h škod pla- čanih od l. 1888 do 1883 gld.	114,949.847 05

Urad ravnateljstva:
Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hiši.)